

УТВЪРДИЛ: .....

Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Славянски филологии

Специалност: (код и наименование)

СЛЛ	1	0	0	1	0	6	1	7
-----	---	---	---	---	---	---	---	---

Балканистика

Магистърска програма: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина: К 3 2 6

(код и наименование) Старобългарски език

Преподавател: доц. д-р Петко Петков

Асистент:

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	45
	Семинарни упражнения	30
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		75
Извънаудиторна заетост	Реферат	20
	Доклад/Презентация	20
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	10
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	65
Обща извънаудиторна заетост		105
ОБЩА ЗАЕТОСТ		180
Кредити аудиторна заетост		4
Кредити извънаудиторна заетост		2
ОБЩО ЕКСТ		6

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops (информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	15
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	5
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	30
9.		
10.		
11.		
12.	Изпит	50

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът въвежда студентите от специалността Балканистика в славянското езикознание и ги подготвя по старобългарски език. Старобългарският език е класическият славянски език и неговото познаване улеснява изучаването на индоевропейското и балканското езикознание. Едновременно с това старобългарският език е езикът на славянската православна цивилизация, ключ към познаването ѝ. В това отношение изучаването му благоприятства възприемането на такива дисциплини, като старобългарска и възрожденска литература.

В курса се разглеждат въпроси както от формирането и развитието на старобългарския език, така и от историята на българския език, сравнителната граматика на славянските езици и българската диалектология.

Предварителни изисквания:

няма

Очаквани резултати:

Запознаване с фонетиката и морфологията на старобългарския език.

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

--

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Възникване на старобългарския книжовен език. Старобългарските азбуки.	2+3
2	Старобългарският език и другите славянски езици. Старобългарски и праславянски. Старобългарският език сред останалите балкански езици. Българският език като основа на балканското езикознание.	2
3	Фонетичен развой на старобългарския език с оглед на индоевропейски и праславянски. Тенденции. Развой на фонетичната система на българския език.	6+3
4.	Система на имената. Съществителни имена. Основи на съществителните. Прилагателни имена – прости и сложни форми. Местоимения.	10+12
5.	Система на глагола. Лични и нелични глаголни форми. Времена. Наклонения. Система на причастията.	8+10
6.	Избрани глави от старобългарския синтаксис.	2+2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Възникване на старобългарския език.
2	Старобългарските азбуки.
3	Произход на старобългарските гласни и съгласни.
4.	Фонетични тенденции в стб. и техните резултати.
5.	Система на съществителните имена. Имена от о- и јо-основи.
6.	Имена от а- и ја-основи.
7.	Имена от и-кратки и дълги основи. Имена от і-основи.
8.	Консонантни основи.
9.	Прилагателни имена – прости и сложни форми.
10.	Система на местоименията. Твърдо и меко склонение.
11.	Глаголна система в старобългарски. Лични и нелични форми. Класификация на старобългарския глагол.
12.	Сегашно време. Повелително наклонение. Бъдеще време.
13.	Аорист.
14.	Имперфект.
15.	Сложни глаголни форми. Условно наклонение.
16.	Причастия. Сегашно деятелно и сегашно страдателно причастие.
17.	Минали причастия.
18.	Падежите и тяхната употреба в старобългарски.

19.	Предлози в старобългарски.
20.	Конструкциите дателен самостоятелен и дателен с инфинитив.

Библиография

Основна:

К. Мирчев. Старобългарски език. София (претърпял е много издания).

Ив. Гълъбов. Старобългарски език с увод в славянското езикознание. I. Увод и фонетика. София, 1980.

Татяна Славова. Старобългарски език. С., 2017.

Ст. Стоянов, М. Янакиев. Старобългарски език. Текстовете и речник. (много издания)

Ив. Добрев и Т. Славова. Старобългарски текстове. С., 1996.

П. Петков, о. К. Поповски, А. Бояджиев. Пергаментни кирилски откъслечи от библиотеката на Зографската света обител. С., 2019.

П. Петков. Из старите ръкописи: южнославянски текстове от XIV и XV в. С., 2022.

Допълнителна:

Дата: 8.2.2018

Съставил: Петко Петков

Приета с протокол №6 на ФС на ФСФ от 11.06.2024 г.